

Valsts ieņēmumu
dienests

Biedrību, nodibinājumu un reliģisko organizāciju reģistrācijas kārtība un atskaišu iesniegšana VID

Jelgavā

2018. gada novembris

Piemērojamie normatīvie akti

- *Biedrību un nodibinājumu likums*
- *Reliģisko organizāciju likums*
- *Likums "Par grāmatvedību"*
- *Sabiedriskā labuma organizāciju likums*
- *Likums "Par Valsts sociālo apdrošināšanu"*
- *Brīvprātīgā darba likums*
- *MK 21.10.2006. noteikumi Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju"*
- *MK 03.10.2006. noteikumi Nr.808 "Noteikumi par biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību gada pārskatiem"*
- *MK 14.11.2006. noteikumi Nr.928 "Noteikumi par reliģisko organizāciju gada pārskatiem"*
- *MK 21.10.2006. noteikumi Nr.584 "Kases operāciju uzskaites noteikumi"*
- *MK 04.01.2005. noteikumi Nr. 11 «Noteikumi par sabiedriskā labuma organizāciju administratīvajiem izdevumiem»*
- *MK 05.05.2010. noteikumi Nr.407 «Noteikumi par biedrības, nodibinājuma, reliģiskās organizācijas vai tās iestādes iepriekšējā gada darbības pārskata un turpmākās darbības plāna veidlapas paraugu»*
- *MK .11.02.2014. noteikumi Nr.96 «Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība»*

Biedrība ir brīvprātīga personu apvienība, kas nodibināta, lai sasniegtu statūtos noteikto mērķi, kam nav peļņas gūšanas rakstura. Bieži vien biedrību dibina domubiedru grupa, kurā apvienojušies cilvēki ar līdzīgām idejām un mērķiem aktuālas problēmas risināšanā.

Saimnieciskās darbības veikšana ir paredzēta tikai kā papilddarbība.

Pirms pieteikuma iesniegšanas Uzņēmumu reģistrā biedrības reģistrēšanai nepieciešams sasaukt dibināšanas sapulci. Pēc tam kad ir pieņemts **lēmums par biedrības dibināšanu**, dibinātāji **apstiprina** biedrības **statūtus**, **ievēlē biedrības izpildinstitūciju jeb valdi** (kura var būt koleģiāla vai vienpersoniska). Lēmumu par biedrības dibināšanu sagatavo rakstveidā, un to paraksta visi biedrības dibinātāji.

3

Nodibinājums, arī fonds, ir mantas kopums, kurš nodalīts dibinātāja noteiktā mērķa sasniegšanai, kam nav peļņas gūšanas rakstura. Nodibinājumu dibina, pamatojoties uz personas lēmumu par nodibinājuma dibināšanu vai vispārnodevējiem un labdarīgiem mērķiem, pamatojoties uz testamentu. Lēmumu par dibināšanu pieņem dibināšanas sapulcē.

Nodibinājumu dibināšanas mērķis ir ar mantas un finanšu līdzekļu piesaisti sasniegt dibinātāju noteikto mērķi.

4

Biedrības un nodibinājuma reģistrācija

Dokumentus var iesniegt Uzņēmumu reģistrā klātienē vai izmantojot portālu www.latvija.lv (dokumenti jāparaksta ar e-parakstu) vai sūtot pa pastu uz jebkuru UR reģionālo nodaļu:

- Pieteikuma veidlapa B2
- Lēmums par dibināšanu
- Statūti
- Valdes locekļu rakstveida piekrišanas amata ieņemšanai
- Kvīts vai tās kopija, vai internetbankas maksājuma izdrukā, vai informācija par valsts nodevas apmaksu

www.ur.gov.lv

5

Reliģisko organizāciju reģistrācija

Reliģiskās organizācijas ir šajā likumā noteiktajā kārtībā reģistrētās draudzes, reliģiskās savienības (baznīcas) un diecēzes:

- **Draudze** -uz brīvprātības principa pamata apvienojas vienas reliģijas vai konfesijas ticīgie, lai noteiktā apdzīvotajā teritorijā veiktu reliģisko darbību, kā arī cita veida darbību.
- **Reliģiskā savienība (baznīca)** apvieno šajā likumā noteiktajā kārtībā reģistrētās vienas konfesijas draudzes. Desmit (vai vairāk) vienas konfesijas draudzes, kas ir reģistrētas Latvijas Republikā, var izveidot reliģisko savienību (baznīcu).
- **Diecēze** ir attiecīgās konfesijas kanoniskajos noteikumos paredzēta reliģiskās savienības (baznīcas) organizatoriskās struktūras teritoriāli administratīva vienība, kuru pārvalda bīskaps. Attiecīgās konfesijas reliģiskā savienība (baznīca) statūtos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par diecēzes izveidošanu.

6

Iesniedzamie dokumenti

Dokumentus var iesniegt UR Rīgas reģionālajā nodaļā klātienē vai izmantojot portālu www.latvija.lv (dokumenti jāparaksta ar e-parakstu) vai sūtot pa pastu uz UR Rīgas reģionālo nodaļu:

- Pieteikuma veidlapa R1
- Dibināšanas sapulces protokols, ko paraksta sapulces vadītājs un protokolists
- Statūti. To paraksta vadības institūcijas loceklis, kurš saskaņā ar dibināšanas sapulces lēmumu ievēlēts pārstāvēt tiesīgo vadības institūcijas locekli, vai tam pilnvarota persona (pilnvarojumam jābūt ietvertam dibināšanas sapulces protokolā)
- Kvīts vai tās kopija, vai internetbankas maksājuma izdrukā, vai informācija par valsts nodevas apmaksu

www.ur.gov.lv

7

Likumā noteiktie dokumenti iesniedzami Uzņēmumu reģistram ne vēlāk kā 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas par organizācijas dibināšanu.

Biedrību un nodibinājumu reģistrācijas dokumentus UR izskata 7 dienu laikā un atbildi var saņemt portālā www.latvija.lv vai e-pastā.

Draudzes, reliģiskās savienības (baznīcas), diecēzes reģistrācijas dokumentus UR izskata 2 mēnešu laikā un atbildi var saņemt portālā www.latvija.lv vai e-pastā.

8

Biedrību un nodibinājumu organizācijas nosaukuma radīšanā jāievēro vairāki nosacījumi

Nosaukums nedrīkst būt pretrunā ar normatīvajiem aktiem un labiem tikumiem.

Nosaukumam skaidri un noteikti jāatšķiras no citiem biedrību un nodibinājumu reģistrā jau reģistrētiem biedrību nosaukumiem.

Nosaukumā nedrīkst ietvert maldinošas ziņas par biedrības vai nodibinājuma darbības mērķi, darbības veidu un tiesisko formu.

Nosaukums nedrīkst sakrist ar valsts vai pašvaldību institūciju nosaukumiem, kā arī ietvert maldinošas ziņas par to, ka biedrība ir apveltīta ar publisku varu.

Biedrības nosaukumā drīkst lietot tikai latviešu vai latīņu alfabēta burtus.

9

Elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotāju reģistrācija:

Lai reģistrētos par EDS lietotāju tiešsaistē bez VID starpniecības, ir iespējams izmantot kādu no www.latvija.lv piedāvātajām autentificēšanās iespējām – internetbanku, elektronisko identifikācijas karti (eID) vai drošu elektronisko parakstu (eParakstu). Reģistrācijas brīdī tiek piešķirtas tiesības pārstāvēt sevi kā fizisku personu, kā arī jebkuru juridisku personu, kurā lietotājs pēc VID datiem ir amatpersona vai pilnvarotā persona. Šo metodi var izmantot ne tikai EDS lietotāja reģistrācijai, bet arī kā regulāru autentifikācijas līdzekli

10

VID var piešķirt Jums lietotāja vārdu un paroli EDS lietošanai.

Lietotāju (-iem), norādot šādu informāciju:

- EDS klientu – juridisku vai fizisku personu, par kuru tiks iesniegti dokumenti;
- tiesību pārvaldnieku – lietotāju, kurš varēs gan strādāt sistēmā patstāvīgi, gan rediģēt savas un citu lietotāju tiesības un iestatījumus (ir iespējami vairāki tiesību pārvaldnieki). Jāatceras, ka tiesību pārvaldnieks, ir persona, kura nosaka citu lietotāju tiesības skatīties, labot un iesniegt dokumentus. Faktiski tas ir cilvēks, kurš visbiežāk izmanto EDS.
- EDS lietotāju – fizisku personu, kura strādās sistēmā tiesību pārvaldnieka piešķirto tiesību ietvaros;

Iesniegums par VID informācijas sistēmas lietotāju (-iem) pieejams šeit:

<https://www.vid.gov.lv/lv/iesniegumi-un-pilnvaras>

11

Ja saskaņā ar nevalstiskās organizācijas pastāvēšanas nosacījumiem amatpersonas paraksta tiesības ir kopā ar visiem institūcijas locekļiem, tas nozīmē, ka iesniegumu par Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmas lietotāju (-iem) ir jāparaksta visām amatpersonām. Vienpersonīgi šo iesniegumu var iesniegt, uzrādot pilnvaru.

Sagatavotos dokumentus Jūs varat iesniegt:

- jebkurā VID klientu apkalpošanas nodaļā (uzrādot pasi vai identifikācijas karti);
- nosūtīt parakstītu ar drošu elektronisko parakstu uz e- pasta adresi NP.lietvediba@vid.gov.lv;
- izmantojot www.vid.gov.lv elektronisko deklarēšanas sistēmu (autorizējoties ar internetbankas pieejas kodiem caur Latvija.lv) izvēloties sadaļu:

Sagatavot dokumentu – No veidlapas – Dokumentu grupa Citi- Informācija Valsts ieņēmumu dienestam (pievienojot pielikumā iesniegumu un ja nepieciešams pilnvaru).

VID piecu darba dienu laikā reģistrēs Jūs EDS un uz iesniegumā norādīto lietotāju elektroniskā pasta adresi nosūtīs lietotājvārdu un sākotnējo paroli. Saņemot lietotājvārdu un sākotnējo paroli, Jūs varēsiet uzsākt darbu EDS.

12

Mēneša laikā pēc reģistrācijas LR UR jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par pamatdarbības veidu.

www.csb.gov.lv sadaļas Statistika – Statistisko klasifikāciju katalogs – Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā 2.redakcija.

Informāciju par pamatdarbības veida kodu nodokļu maksātājs iesniedz VID EDS dokumentu grupā No veidlapas - “Nodokļu maksātāja pamatdarbības veida un reģistrācijas datu izmaiņu veidlapas”, izvēloties dokumentu “Paziņojums par nodokļu maksātāja pamatdarbības veidu”.

13

Sabiedriskā labuma organizācijas statuss

Sabiedriskā labuma darbība ir tāda darbība, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai kādai tās daļai, it sevišķi, ja tā vērsta uz labdarību, cilvēktiesību un indivīda tiesību aizsardzību, pilsoniskas sabiedrības attīstību, izglītības, zinātnes, kultūras un veselības veicināšanu un slimību profilaksi, sporta atbalstīšanu, vides aizsardzību, palīdzības sniegšanu katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās, sabiedrības, it īpaši trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālās labklājības celšanu.

Dokumentus SLO statusa iegūšanai VID var iesniegt:

VID Elektroniskās deklarēšanās sistēmā (EDS);

personīgi VID klientu apkalpošanas nodaļā;

elektroniski, parakstītus ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu, nosūtot uz e-pasta adresi

VID@VID.gov.lv vai SLK@vid.gov.lv;

nosūtot pa pastu – Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Juridiskajai daļai Talejas ielā 1, Rīgā, LV-1978.

VID lēmumu par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu pieņem **mēneša laikā** no iesnieguma iesniegšanas dienas.

14

Biedrība, nodibinājums vai reliģiskā organizācija, kas vēlas iegūt sabiedriskā labuma organizācijas statusu, iesniedz VID:

- iesniegumu par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu, iesniegumā norādot sev vēlamo veidu, kādā VID paziņos lēmumu par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu – VID mājaslapā (lēmuma oriģinālu nesaņem) vai pa pastu (saņem lēmuma oriģinālu).
- iepriekšējā gada darbības pārskatu un turpmākās darbības plānu atbilstoši veidlapai, kuru apstiprina Ministru kabinets
- gada pārskats, ja atbilstoši normatīvo aktu prasībām biedrībai, nodibinājumam vai reliģiskajai organizācijai ir pienākums to sagatavot (jābūt iesniegtam VID uz iesnieguma iesniegšanas brīdī)
- nav nodokļu parādu

www.vid.gov.lv - Sākums - Uzņēmumiem - SLO statuss -SLO statusa piešķiršana

15

Ja persona saņem atlīdzību (atalgojumu) par darbību biedrībā vai nodibinājumā, šī atlīdzība (atalgojums) nosakāma atbilstoši attiecīgās personas pienākumu apjomam un biedrības vai nodibinājuma finansiālajam stāvoklim. Valdes loceklis ir darba ņēmējs likuma «Par valsts sociālo apdrošināšanu» 1.panta 2.punkta «c» apakšpunkta izpratnē tad, ja statūtos ir noteikts, ka valdes loceklis pilda savus pienākumus par atlīdzību.

Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 8.pantu biedrībām un nodibinājumiem ir tiesības nodarbināt personas brīvprātīgā darbā. Par brīvprātīgo darbu uzskatāms bezatlīdzības darbs vai pakalpojumu sniegšana, ko veic fiziskā persona, nestājoties ar biedrību vai nodibinājumu darba tiesiskajās attiecībās, un kas ir vērsts uz biedrības vai nodibinājuma statūtos noteiktā mērķa sasniegšanu. Pēc personas pieprasījuma par brīvprātīgā darba veikšanu noslēdzams rakstveida līgums, norādot veicamo darbu un tā izpildes termiņu. (Brīvprātīgā darba likums)

Brīvprātīgā darba darītājs nav jāpieņem darbā un par viņu nav jāsniedz pārskats «Ziņas par darba ņēmējiem»

16

MK noteikumu Nr.827 nosaka, ka darba devējs katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedzot ziņas par darba ņēmējiem (1.pielikums):

- par personām, kuras uzsāk darbu – ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formā, vai ne vēlāk kā vienu stundu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas elektroniski elektroniskajā deklarēšanas sistēmā;
- par darba ņēmējiem, kuri ir mainījuši vai zaudējuši likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu» noteikto darba ņēmēja statusu, ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc statusa maiņas vai zaudēšanas.

Darba devējs katru mēnesi līdz datumam, kas noteikts kā ikmēneša obligāto iemaksu veikšanas termiņš, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā darba devēja ziņojumu (3.pielikums).

IIN jāietur algas izmaksas brīdī un jāiemaksā budžetā tajā dienā, kad alga tiek izmaksāta ar kredītiestādes starpniecību vai nākamajā dienā, ja algu izmaksā skaidrā naudā.

17

Uzņēmējdarbības riska valsts nodevu ir pienākums aprēķināt ikvienam darba devējam, kuram saskaņā ar Maksātnespējas likumu var pasludināt juridiskās personas maksātnespējas procesu. Ja biedrība ir darba devējs, tai ir jāmaksā uzņēmējdarbības riska valsts nodeva. Valsts nodevu darba devējs aprēķina par katru darbinieku, ar kuru nodibinātas darba tiesiskās attiecības (2018.gadā – 0,36 eiro mēnesī). Valsts nodeva par pārskata mēnesi maksājama līdz nākamā mēneša piecpadsmitajam datumam.

18

Ja fiziskai personai izmaksā ienākumu, no kura ieturēto nodokli nepieciešams norādīt darba devēja ziņojumā, paziņojumu par fiziskai personām izmaksātajām summām VID iesniedz:

ja darba attiecības pastāvējušas līdz gada beigām, – līdz taksācijas gadam sekojošā gada **1.februārim**;

ja darba attiecības nav pastāvējušas līdz gada beigām, – līdz tā mēneša **15.datumam**, kas seko mēnesim, kad izbeigtas darba tiesiskās attiecības, vai tā mēneša **15.datumam**, kas seko mēnesim, kurā darbinieks bijis nodarbināts steidzamos, īslaicīgos vai vienreizējos darbos.

Detalizēta informācija par paziņojumu aizpildīšanu un iesniegšanu ir pieejama Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv sadaļā “Nodokļi” “Iedzīvotāju ienākuma nodoklis” – “Informatīvie un metodiskie materiāli” “Pārskatu un deklarāciju aizpildīšana” – “Metodiskais materiāls “Paziņojumi par fiziskai personai izmaksātajām summām”.

19

Grāmatvedības reģistri kārtojami:

✓ divkāršā ieraksta sistēmā

✓ **vienkāršā ieraksta sistēmā**, ja apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedz 40 000 euro. Apgrozījumu (ieņēmumus) no saimnieciskajiem darījumiem nosaka ņemot vērā visus ieņēmumus.

Atvieglojumi: Ja apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedza 40 000 euro, bet kārtējā pārskata gadā pārsniedz 40 000 euro, attiecīgā biedrība, nodibinājums un arodbiedrība zaudē iespēju kārtot grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā, taču pārskata gadā tā var turpināt kārtot grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā.

Ja kārtējā pārskata gadā ir bijis tikai viens saimnieciskā darījuma gadījums (piemēram, nekustamā īpašuma atsavināšana vai saņemts mantojums), kura rezultātā kopējā saimniecisko darījumu kopsumma pārsniedz 40 000 euro pārskata gadā, attiecīgā biedrība, nodibinājums vai arodbiedrība var turpināt kārtot grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā arī nākamajā pārskata gadā.

20

Gada pārskats jāiesniedz ne vēlāk kā līdz nākamā gada 31. martam gada pārskatu vai tā daļas – ieņēmumu un izdevumu pārskata, ziedojumu un dāvinājumu pārskata un zvērināta revidenta ziņojuma atvasinājumu (ja tāds ir) – Valsts ieņēmumu dienestā var iesniegt Elektroniskās deklarēšanas sistēmā vai papīra veidā.

Likuma "Par grāmatvedību" 14. pantā noteikts, ka jaunizveidota uzņēmuma pirmais pārskata gads var aptvert īsāku vai garāku laika posmu, bet ne vairāk par 18 mēnešiem. Piemēram, biedrība reģistrējusies 2016.gada oktobrī. Biedrība drīkst iesniegt apvienoto gada pārskatu par periodu no 01.10.2016. līdz 31.12.2017., jo jaunizveidotas biedrības pirmais pārskata gads nepārsniedz 18. mēnešus. Tādā gadījumā VID jāiesniedz informatīva vēstule par gada pārskata iesniegšanu.

21

Gada pārskata sastāvdaļas biedrībām, nodibinājumiem, reliģiskām organizācijām:

Ja ieņēmumi gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedz 40 000 euro un organizācija kārtu grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā:

- ieņēmumu un izdevumu pārskats (2.pielikums)
- ziedojumu un dāvinājumu pārskats (3.pielikums)
- detalizēta informācija par izlietotajiem ziedojumiem un dāvinājumiem(4.pielikums)

Ja ieņēmumi pārsniedz 40 000 euro un/vai organizācija kārtu grāmatvedību divkāršā ieraksta sistēmā:

- bilance (1.pielikums)
- ieņēmumu un izdevumu pārskats (2.pielikums)
- ziedojumu un dāvinājumu pārskats (3.pielikums)
- Ziņojums(biedrībām, nodibinājumiem),
- detalizēta informācija par izlietotajiem ziedojumiem un dāvinājumiem (4.pielikums)

22

RO Gada pārskata sastāvdaļas

Reliģiskās organizācijas – ieņēmumi pārsniedz 40 000 euro

- bilance (1.pielikums)
- ieņēmumu un izdevumu pārskats (2.pielikums)
- ziedojumu un dāvinājumu pārskats (3.pielikums)
- detalizēta informācija par izlietotajiem ziedojumiem un dāvinājumiem (4.pielikums) – aizpilda tikai tās, kurām (kaut vienu dienu) ir piešķirts SLO statuss
- pielikums

Reliģiskās organizācijas – ieņēmumi nepārsniedz 40 000 euro

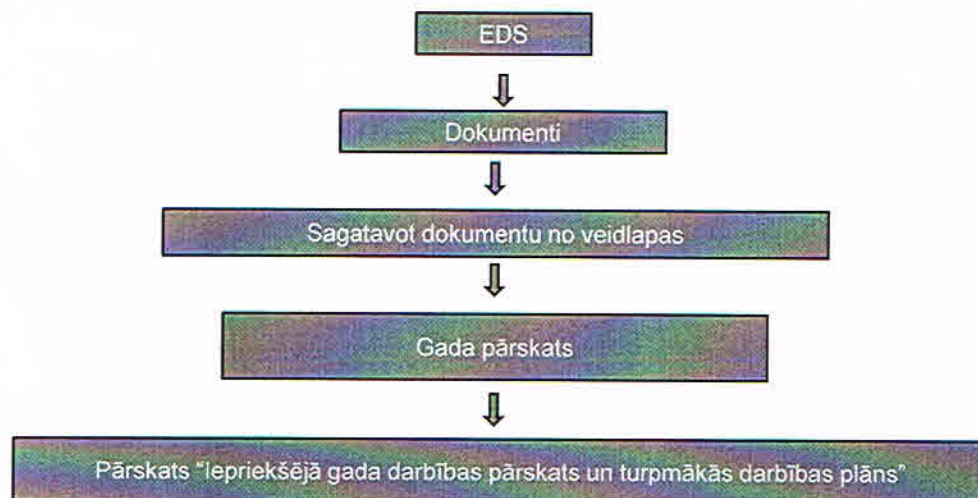
- ieņēmumu un izdevumu pārskats (2.pielikums)
- ziedojumu un dāvinājumu pārskats (3.pielikums)
- detalizēta informācija par izlietotajiem ziedojumiem un dāvinājumiem (4.pielikums) – aizpilda tikai tās, kurām (kaut vienu dienu) ir piešķirts SLO statuss

23

Sabiedriskā labuma organizācijas gada pārskatā papildus iekļaujamās sastāvdaļas:

Sabiedriskā labuma organizācija katru gadu līdz 31.martam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam iepriekšējā gada darbības pārskatu un turpmākās darbības plānu (papīra formātā un elektroniski). Ja minētais dokuments tiek iesniegts elektroniski un ir noformēts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām elektronisko dokumentu noformēšanas prasībām, to papīra formātā var neiesniegt.

24

25

Ja SLO saņemto ziedojumu kopsumma kalendārajā gadā pārsniedz 12 minimālās mēneša darba algas (2018.gadā -5160,00 eiro), šai organizācijai ir pienākums ne mazāk kā 75 procentus no šīs kopsummas, ko veido attiecīgajā kalendārajā gadā izlietotie ziedojumi un ieņēmumi no tās saimnieciskās darbības, kurai piemēro nodokļu atvieglojumus, izlietot tikai tai sabiedriskā labuma darbības jomai, kura minēta lēmumā par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu attiecīgajai organizācijai).

Izlietotie ziedojumi + ieņēmumi no saimnieciskās darbības = 75% SLO darbībai

Ministru kabinets nosaka to izdevumu veidus, kuri šā likuma izpratnē uzskatāmi par sabiedriskā labuma organizācijas administratīvajiem izdevumiem, paredzot, ka pie tiem pieskaitāmi sabiedriskā labuma organizācijas izdevumi, kuri nav tieši saistīti ar statūtos, satversmē vai nolikumā norādīto mērķu sasniegšanu. Sabiedriskā labuma organizācija administratīvajiem izdevumiem drīkst izlietot ne vairāk kā 25 procentus no attiecīgajā taksācijas periodā (kalendārajā gadā) izlietotajiem vispārējiem ziedojumiem.

Izlietotie vispārējie ziedojumi = 25% administratīvajiem izdevumiem

26

Biedrības, nodibinājumi, arodbiedrības gada pārskatu pārbauda revīzijas institūcija vai zvērināts revidents.

Ja biedrībai vai nodibinājumam, kam piešķirts SLO statuss un ieņēmumi **pārsniedz 800 000 euro**, tā gada pārskats ir pakļauts **obligātai zvērināta revidenta pārbaudei**.

Reliģiskajām organizācijām gada pārskatu pārbauda reliģiskās organizācijas vadība (vadības institūcija).

Revīzijas institūcijas locekļu ievēlēšana un atsaukšana, ir biedrības biedru sapulces kompetencē, bet ievēlot revīzijas institūcijas locekļus, ir jāņem vērā arī Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumu Nr.808 60. un 60.² punktā noteiktās prasības attiecībā uz revīzijas institūcijas locekļu kompetenci (vismaz vienam šīs revīzijas komisijas loceklim jābūt kompetentam grāmatvedības vai revīzijas jomā). Par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju biedrībā ir atbildīga biedrības valde un neatkarīgi no tā vai grāmatvedības kārtošanu veic biedrības grāmatvedis vai ārpalpojumu grāmatvedis valdei:

- jāizveido saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcija;
- vai jānoslēdz līgums ar zvērināto revidentu.

27

Saistības biedrību biedriem nosakāmas tikai saskaņā ar statūtos paredzēto kārtību. Pamatojoties uz statūtos noteikto kārtību, biedrība izstrādā iekšēju dokumentu (piemēram, nolikumu), kas paredz biedru naudas noteikšanas principus un tās apmēru.

Saņemot biedra iestāšanās naudu vai ikmēneša biedra naudu skaidrā naudā, katram šādam maksājumam sagatavo atsevišķu kases ieņēmumu orderi, saskaņā ar kuru iemaksā naudu organizācijas kasē un izdara ierakstu kases grāmatā atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumos Nr.584 "Kases operāciju uzkaites noteikumi" 8.punkta noteiktajām prasībām.

28

MK 2014.gada 11.februāra noteikumu Nr.96 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas un elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība" 82.1.10. apakšpunkts nosaka, ka nodokļu maksātāji, saņemot samaksu par darījumiem skaidrā naudā vai ar maksājumu kartēm, vai izmantojot mobilās lietotnes, nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanai var nelietot kases aparātus, hibrīda kases aparātus, kases sistēmas, specializētās ierīces vai iekārtas, pēc darījuma partnera pieprasījuma darījumu apliecinot ar šo noteikumu 71.punktā minētajā kārtībā noformētu reģistrēto kvīti par biedrību, nodibinājumu, reliģisko organizāciju un politisko organizāciju (partiju) saņemtajiem ziedojumiem.

Savukārt 82.3.1. punkts nosaka, ka var nelietot kases aparātu, izsniedzot Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētu noteiktā kārtībā noformētu biļeti, par ieejas maksu, inventāra nomu un citiem papildu pakalpojumiem sporta, kino, kultūras un izklaides pasākumos.

29

Kvīšu numuru reģistrācijas iesniegumu EDS sistēmā aizpilda sadaļā:

Sagatavot dokumentu – No veidlapas- Dokumentu grupa –Citi – Kvīšu numuru reģistrācijas iesniegums.

Biļešu reģistrācijas iesniegumu EDS sistēmā aizpilda sadaļā:

Sagatavot dokumentu – No veidlapas- Dokumentu grupa –Citi – Biļešu numuru reģistrācijas iesniegums.

Pārskats par numurēto un Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēto kvīšu (biļešu) izlietojumu, jāiesniedz par katru kalendāra gada ceturksni līdz tam sekojošā mēneša divdesmit piektajam datumam.

30

Kas ir ziedojums?

Par ziedojumu uzskata **mantu vai finanšu līdzekļus**, kurus nodokļa maksātājs, pamatojoties uz līgumu, bez atlīdzības nodod likuma par UIN 12.panta pirmajā daļā minētajai organizācijai tās statūtos, satversmē vai nolikumā norādīto mērķu sasniegšanai, ja saņēmējam nav noteikts pretpienākums veikt darbības, kuras uzskatāmas par atlīdzību.

Par ziedotu pakalpojumu nodokļa atvieglojumu nepiemēro.

31

Pamatojoties uz piešķirto sabiedriskā labuma organizācijas statusu, nevalstiskās organizācijas var piesaistīt ziedotājus, kuri varēs izmantot likuma par UIN 12. pantā minētās nodokļu atlaides, ja ziedojuma saņēmējs ir :

1) sabiedriskā labuma organizācija, kurai piešķirts statuss saskaņā ar Sabiedriskā labuma organizāciju likumu

(informācija VID mājas lapā <https://www6.vid.gov.lv/SLO>);

2) budžeta iestāde

(piemēram, atlaidi nav tiesības piemērot par ziedojumu Latvijas universitātei vai Vidzemes augstskolai, jo tās ir atvasinātas publiskas personas);

32

3) valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas

(t.i., VSIA "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris", VSIA "Liepājas simfoniskais orķestris", VSIA "Daugavpils teātris", VSIA "Rīgas cirks", VSIA "Valmieras drāmas teātris", VSIA "Dailes teātris", VSIA "Latvijas Leļļu teātris", VSIA "Mihaila Čehova Rīgas krievu teātris", VSIA "Latvijas Nacionālais teātris", VSIA "Jaunais Rīgas teātris" u.c.);

4) nevalstiskai organizācijai, kura reģistrēta citā ES vai EEZ valstī un darbojas Latvijas SLO nosacījumiem pielīdzināmā statusā.

33

Ziedotāja atbildība

Ziedotājam nav tiesību piemērot nodokļa atvieglojumus, ja ziedojuma saņēmējs saņemtos līdzekļus nodod tālāk citai personai (tas ir, darbojas tikai kā starpnieks), izņemot gadījumu, ja:

- a) ziedojuma saņēmējs ziedojumu vai daļu no tā nodod tālāk citai SLO, kuras SL darbības joma un mērķi atbilst ziedojuma saņēmēja SL darbības jomai un mērķiem;
- b) līdzekļi tiek nodoti fiziskajai personai tās ārstēšanai vai rehabilitācijai, ja ziedojuma saņēmējs līdz pārskata gada beigām ziedotājam ir sniedzis apliecinājumu par minēto līdzekļu izlietojumu šim mērķim.

34

Nodokļa atvieglojums ziedotājiem nav piemērojams situācijā, ja:

Piemēram

- a) SIA ziedo sabiedriskā labuma organizācijai "Saules fonds" (ziedojums atbilst organizācijas mērķiem), kura attiecībā uz minēto ziedojumu darbojas kā **starpnieks** un tālāk šo ziedojumu nodod citai kapitālsabiedrībai vai biedrībai;
- b) SIA ziedo, noslēdzot **trīspusēju līgumu** par ziedojumu ar sabiedriskā labuma organizāciju "Saules fonds" un biedrību "Sporta klubs X".
SIA ziedo saskaņā ar šo līgumu SLO "Saules fonds" (ziedojums atbilst organizācijas mērķiem), kura ziedoto summu pārskaita biedrībai "Sporta klubs X".

35

Nodokļa atvieglojums ziedotājiem ir piemērojams:

- a) SIA "J" ziedo SLO "Saules fonds" (ziedojums organizācijas mērķiem), kura **patstāvīgi lemj** par ziedojuma izlietojumu un pieņem lēmumu īstenot projektu. Projekta īstenošanas ietvaros "Saules fonds" slēdz līgumus ar citām SLO, kuru SL darbības joma un mērķi atbilst "Saules fonda" SL darbības jomai un mērķiem un kuras veic nepieciešamos pasākumus/darbus projekta īstenošanai, un "Saules fonds" tām nodod ziedotās summas;
- b) SIA "J" 2018.gadā ziedo SLO "Saules fonds" (ziedojums organizācijas mērķiem), kura šo ziedojuma summu nodod tālāk fiziskās personas rehabilitācijai. "Saules fonds" līdz 2018.pārskata gada beigām SIA "J" sniedz **rakstisku apliecinājumu (brīvā formā)** par ziedojuma summas izlietojumu konkrētās fiziskās personas rehabilitācijas mērķiem;
- c) SIA "J" ziedo SLO "Saules fonds" (ziedojums organizācijas mērķiem), kura ziedojumu izlieto, apmaksājot iegādātos pakalpojumus no kapitālsabiedrības "W" (kas nodrošina pakalpojumus saistībā ar izglītības veicināšanu), un šie pakalpojumi ir nepieciešami SLO "Saules fonds" mērķu sasniegšanai un nodrošināšanai.

36

Uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojuma veidi ziedotājiem

Nodokļa maksātājs pārskata gada laikā var izvēlēties piemērot **tikai vienu** no šādiem atvieglojumiem:

1.atvieglojuma veids – neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 5 % apmērā **no iepriekšējā pārskata gada peļņas** pēc aprēķinātajiem nodokļiem;

2.atvieglojuma veids – neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 2 % **no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas**, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;

3.atvieglojuma veids – samazināt taksācijas periodā **par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm aprēķināto UIN** par 75 % no ziedotās summas, nepārsniedzot 20 % no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm.

37

- Visos pārskata gada 12 mēnešos ir jāpiemēro tikai viens no trijiem atvieglojuma veidiem
- Minētie ierobežojumi attiecas **uz pārskata gadā veikto ziedojumu kopsummu**
- 3.atvieglojuma veidu piemēro pēc UIN samazinājuma saskaņā ar UIN likuma 15.pantu
- Īpaši nosacījumi nodokļa maksātājam, kura iepriekšējais pārskata gads neaptver 12 mēnešu periodu vai kurš reģistrējies pārskata gadā (MK not.Nr.677 «Uzņēmumu ienākuma nodokļa normu piemērošanas noteikumi» 86. un 87. punkts)
- Minēto atvieglojuma veida izvēli nodokļa maksātājs var norādīt nodokļa deklarācijā, kuru iesniedz pirmo reizi attiecīgajā pārskata gadā, vai arī deklarācijā par to mēnesi, kurā veikts ziedojums
- Pārskata gada laikā izvēlēto atvieglojuma veidu var mainīt, bet par gadu – tikai viens atvieglojuma veids

Metodiskais materiāls
«Par uzņēmuma ienākuma nodokļa atvieglojumu piemērošanu ziedotājiem»

38

Nodokļa atvieglojumu par ziedoto summu **nepiemēro**, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

1) ziedojuma mērķi, kas noteikts ziedojuma saņēmējam, ir ietverta **tieša vai netieša norāde** uz konkrētu ziedoto līdzekļu saņēmēju, kas ir ar ziedotāju saistīta persona, ziedotāja darbinieks vai šā darbinieka ģimenes loceklis;

Piemēram:

SIA "J" ziedo SLO "Saules fonds" un ziedojuma mērķi norāda, ka ziedojums ir paredzēts Jurim Bumbierim dalībai motokrosā.

Vienlaikus ziedojuma saņēmējs Juris Bumbieris ir SIA "J" darbinieks. Ziedotājam SIA "J" nav tiesību par konkrēto ziedojumu piemērot UIN atvieglojumu ziedotājiem, jo konkrētā ziedojuma mērķi kā ziedoto līdzekļu saņēmējs ir norādīts paša darbinieks.

39

2) ziedojuma saņēmējs veic **atlīdzības rakstura darbības**, kas vērstas uz labuma gūšanu ziedotājam, ar ziedotāju saistītai personai vai ziedotāja radniekam līdz trešajai pakāpei, vai laulātajam, vai nodrošina ziedotāja intereses, kas nav saistītas ar filantropiju.

Par ziedojumu ar **atlīdzības rakstura** darbību liecina arī šādi izdevumi:

1) ziedojums sabiedrībai ar slēptu vai atklātu mērķi sniegt labumu personai, kura ir ziedotāja darbinieks, valdes loceklis vai ģimenes loceklis;

2) ziedotājam vai ar to saistītai personai ir iespēja apmeklēt ziedojuma saņēmēja organizētus maksas pasākumus bez maksas (tai skaitā izsniedzot ielūgumus, bezmaksas ieejas biļetes vai īpaši nosakot atlaidi ieejas biļetēm ziedotājiem)

40

SIA "J" ziedo SLO "Saules fonds" (ziedojums organizācijas mērķiem). Šī organizācija organizē SIA "J" reklāmas kampaņu, kas vienlaicīgi ir arī Līgo svētku svinēšanas pasākums SIA "J" darbiniekiem.

SIA "J" atsevišķi nemaksā par minēto reklāmas pasākumu, līdz ar to var uzskatīt, ka SLO ir veikusi atlīdzības rakstura darbības apmaiņā pret saņemto ziedojumu.

Ziedotājam SIA "J" nav tiesību piemērot UIN atvieglojumu ziedotājiem, jo SLO "Saules fonds" veikusi atlīdzības rakstura darbības, t.i., organizējusi pasākumu, kas vērsts uz labuma gūšanu ziedotājam.

41

Nodokļa atvieglojumu par ziedoto summu **nepiemēro**, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 3) ziedotājam nodokļu parāda kopsumma **tā taksācijas perioda pirmajā dienā, kurā veikts ziedojums, pārsniedz 150 EUR**, izņemot nodokļu maksājumus, kuru maksāšanas termiņi ir pagarināti saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām"
- 4) ziedojuma saņēmējs ir izvietojis publiskas norādes ar ziedotāja zīmolu, vai ziedojuma saņēmēja nosaukumā ir nepārprotama norāde uz ziedotāja zīmolu vai tā elementiem, vai nosaukumu. Ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) iekļaušana ziedotāju sarakstā, ja katra atsevišķa ziedotāja nosaukuma (arī uzņēmuma zīmola) izvietojums nepārsniedz vienu divdesmito daļu no teksta laukuma, neliedz ziedotājam piemērot nodokļa atvieglojumu

42

Nodokļa maksātājam ir tiesības piemērot nodokļa atvieglojumu ziedotājiem, ja:

- a) ziedojumu saņēmējs reklamē ziedotāju un par šādu pakalpojumu ir noslēgts savstarpējs līgums, un atlīdzība par šo pakalpojumu nav noteikta tikai šķietami. Tomēr atvieglojumu nav tiesību piemērot visai ziedotajai summai, ja papildus līgumā par reklāmas pakalpojumiem atrunātajiem reklāmas pakalpojumiem ziedojuma saņēmējs sniedz arī citus reklāmas pakalpojumus (neatkarīgi no sniegtā reklāmas apjoma pret kopējo saņemto ziedoto summu), kas vērsti uz ziedotāja reklamēšanu;
- b) ziedojuma saņēmēja sagatavotajā publiskajā informācijā par ziedotājiem katra norāde uz ziedotāju (tā zīmolu) nepārsniedz 1/20 no teksta laukuma, tas ir, aizņem maksimāli mazāko daļu no visas attiecīgajā laukumā esošās informācijas un pēc ekonomiskās būtības nav vērsta uz ziedotāja reklamēšanu, bet ir neliela daļa no kopējās informācijas.

43

SIA **“Saules stars”** ziedo SLO **“Saules fonds”**.

Biedrības dibinātājs ir SIA **“Saules stars”**, un biedrības nosaukumā **“Saules fonds”** ir vizuālā līdzība ar tā dibinātāja zīmolu. SIA **“Saules stars”**, kas veic ziedojumu tās dibinātajai sabiedriskā labuma organizācijai, nav tiesību piemērot uzņēmumu ienākuma nodokļa atvieglojumu ziedotājiem, jo šīs organizācijas nosaukuma izmantošana pēc ekonomiskās būtības ir ziedotāja reklamēšana.

44

SIA "J" ziedo SLO "Saules fonds" 2018.gada augustā 1000 EUR.

2018.gada septembrī SIA "J" noslēdz reklāmas līgumu, nosakot atlīdzību 1550 EUR, ar SLO "Saules fonds" par SIA "J" reklamēšanu, kas ietver reklāmas stenda izvietojumu šīs organizācijas organizētajā pasākumā.

SIA "J" ir tiesības piemērot nodokļa atvieglojumu ziedotājiem par ziedojuma summu 1000 EUR.

SIA "J" izdevumi saistībā ar reklāmas līgumu 1550 EUR ir saimnieciskās darbības izdevumi (reklāmas).

45

Nodokļa atvieglojumu par ziedoto summu **nepiemēro**

5) nodokļa maksātājs, kas ziedo ES vai EEZ valstī reģistrētai nevalstiskai organizācijai, kopā ar gada pārskatu nav iesniedzis VID dokumentus, kas nosaukti UIN likuma 12.panta sestās daļas 5.punktā

- Ja ziedotājs kopā ar gada pārskatu ir iesniedzis VID minētos dokumentus, tad tas var piemērot UIN atvieglojumu ziedotājiem. Nodokļa deklarācijā ziedotājs atšifrē ārvalstu organizācijas-ziedojumu saņēmējus, norādot konkrētās organizācijas nosaukumu, reģistrācijas kodu, rezidences valsti, ziedojuma veikšanas datumu un ziedojuma summu.

46

Ziedojumu veidi un izlietošana

- Ziedojums ar noteiktu mērķi ir mērķziedojums, un tas izlietojams tikai līgumā paredzētajiem mērķiem.
- Ziedojums, kuram nav noteikts izlietojuma mērķis vai par kura nodošanu nav noslēgts rakstveida līgums, ir vispārējs ziedojums, un tas izlietojams statūtos, satversmē vai nolikumā norādītajiem mērķiem.
- Ziedojumu nedrīkst izlietot, lai segtu zaudējumus, kuri radušies sabiedriskā labuma organizācijas saimnieciskās darbības rezultātā.

47

Fiziskajām personām ir tiesības atgūt IIN par ziedojumu vai dāvinājumu budžeta iestādei vai

LR reģistrētai:

- biedrībai, kurai piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss
- nodibinājumam, kuram piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss
- reliģiskai organizācijai, kurai piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss
- politiskajai partijai vai politisko partiju apvienībai

vai

ES dalībvalstī vai EEZ valstī reģistrētai nevalstiskai organizācijai, kura darbojas Latvijas SLO nosacījumiem pielīdzināmā statusā saskaņā ar attiecīgās ES dalībvalsts vai EEZ valsts normatīvajiem aktiem

48

ATTAISNOTO IZDEVUMU IEROBEŽOJUMS

- 50 procenti no nodokļa maksātāja gada apliekamā ienākuma lieluma, bet ne vairāk kā 600 *euro* gadā.
- Attaisnoto izdevumu ierobežojumu ziedojumiem un dāvinājumiem piemēro kopā ar izdevumiem par izglītību, ārstnieciskajiem pakalpojumiem.
- Nodokļa maksātājam nav tiesības attaisnotajos izdevumos iekļaut ģimenes locekļu veiktos ziedojumus / dāvinājumus.

49

Ja personas (ziedotāja) ziedojums vienai sabiedriskā labuma organizācijai pārsniedz 10 minimālās mēneša darba algas vai ziedojumu kopsumma kalendārajā gadā pārsniedz 10 minimālās mēneša darba algas, šī persona, lai tā būtu tiesīga izmantot nodokļa atvieglojumus, slēdz rakstveida līgumu ar sabiedriskā labuma organizāciju par tiem ziedojumiem, kuri pārsniedz 10 minimālās mēneša darba algas. Minimālā mēneša darba alga šā likuma izpratnē ir minimālās mēneša darba algas apmērs, kāds bija noteikts attiecīgā kalendārā gada 1.janvārī.

50

Sabiedriskā labuma organizācija drīkst bez atlīdzības nodot tai ziedoto mantu vai finanšu līdzekļus tikai uz rakstveida līguma pamata. Līgumā arī norāda:

- 1) mantas vai finanšu līdzekļu izlietojuma mērķi, kas saistīts ar tām sabiedriskā labuma organizācijas darbībām, kuras minētas lēmumā par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu attiecīgajai organizācijai;
- 2) tās personas atbildību par tai nodotās mantas vai finanšu līdzekļu izlietošanu atbilstoši līguma noteikumiem, kura saņem sabiedriskā labuma organizācijai ziedoto mantu vai finanšu līdzekļus;
- 3) sabiedriskā labuma organizācijas pienākumos ir uzraudzīt, lai persona, kurai tā nodod mantu vai finanšu līdzekļus, tos pilnībā izlietotu līgumā paredzētajiem mērķiem, kā arī sabiedriskā labuma organizācijas tiesības atgūt nodoto mantu vai finanšu līdzekļus, ja persona neizmanto no sabiedriskā labuma organizācijas saņemto mantu vai finanšu līdzekļus atbilstoši līgumā paredzētajiem mērķiem.

51

Paldies par uzmanību!

VID.konsultanti@vid.gov.lv